

רשותות

הצעות חוק

הכנסת

14 ביולי 2014

560

ט"ז בתמוז התשע"ד

עמלווד

- הצעת חוק חופש המידע (תיקון מס' 10) (תחוללה על מוסדות להשכלה גבוהה), התשע"ד-2014.....
126.....
הצעת חוק השמות (תיקון מס' 6) (שינוי שם של קטיין), התשע"ד-2014.....
127.....

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק חופש המידע (תיקון מס' 10) (תחוללה על מוסדות להשכלה גבוהה), התשע"ד-2014*

- תיקון סעיף 2.1. בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹, בסעיף 2 –
(1) אחרי ההגדורה "חברה ציבורית" יבוא:
""מוסד להשכלה גבוהה" – אחד מכל:
(1) מוסד שהموעצה להשכלה גבוהה הכירה בו כמוסד להשכלה גבוהה
לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958² (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה);
(2) מוסד שניין לו היתר או אישור לפי סעיף 21 לחוק המועצה
lhsclah gbohah;:
(3) מוסד שתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28 לחוק המועצה
lhsclah gbohah;:
(2) בהגדורה "רשות ציבורית", אחרי פסקה (9א) יבוא:
"(ב) מוסד להשכלה גבוהה שהמדינה משתתפת בתקציבו בהתאם להוראות סעיף
1א לחוק המועצה להשכלה גבוהה".
2. תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסום.

דברי הסבר

קיומו לציבורו מחייב לפגעה במקו.
מהאחר שמוסדות אלה מספקים שירות ציבורית היונית
והמדינה משתתפת בתקציבם בשיעור ניכר יש חשיבות
רבה בהגברת השקיפות בוגוע בפעילותם וביגון חובתם
לנהוג בשיקופות בחיקקה ראשית. לפיכך, מוצע להרחיב
את תחולת החוק ולקבוע כי מוסדות להשכלה גבוהה
שהמדינה משתתפת בתקציבם ייחשו רשות ציבורית
לפי החוק לעניין כל מידע שברשותם ולא רק לעניין מידע
הוגע לניהול ענייניהם הכספיים.

מכוח פסקה (10) להגדורה "רשות ציבורית" בחוק
חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – החוק). נקבע לפני
כעשר שנים מהו מושג גבואה שהمواעצה להשכלה
 גבוהה הכירה בהם או נתנה להם היתר או אישורה או
שהתואר מהם מעניקים והכו, הם רשות ציבורית לעניין
החוק, בכל הנוגע לניהול ענייניהם הכספיים בלבד ("יפ"
התשס"ג, עמ' 1050). עוד נקבע כי החוק לא יחול על
מוסדות להשכלה גבוהה כאמור לעניין גילוי והותם של
טורמים שביקשו להישאר בעילום שם ולענין מידע על
תקציבים ומונחים למחקר מסוים שיש להימנע מחשיפת

יוזמים: חברי הכנסת מיקי רוזנטל, עפר שלח, עמרם מצנע, מיכל רוזן

* הצעת חוק מס' 19/1465 (מספר פנימי: 483243): הוועיטה לוועדה ביום חמ"ה בטבת התשע"ד (11 בדצמבר 2013).

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226; התשע"ה, עמ' 2.

² ס"ח התשי"ה, עמ' 191.

הצעת חוק השמות (תיקון מס' 6) (שינוי שם של קטין), התשע"ד-2014*

- .1 בחוק השמות, התשט"ז-1956¹ (להלן – החוק המקורי), בסעיף 4, במקום הסיפה החל במילויים תיקון סעיף 4 "פרטיו; אולם" יבוא "פרטיו אחד".
- .2 במקומות סעיף 13 לחוק המקורי יבוא:
- (א) הוריו של קטין שטרם מלאו לו 10 שנים רשאים לשנות את שמו הפרטיו, בלבד שנתנו לו – אם הוא מסוגל להחוות את דעתו – הוזמנות להביע את דעתה, רצונו ורגשותיו בעניין, נתנו להם משקל ראוי בהתחשב בגילו ובמידת גבורותו, מלאו לפחות 10 שנים, לא ישונה שמו הפרטיו אלא אם כן ניתן את הקlein 10 שנים, לא ישונה שמו הפרטיו אלא אם כן ניתן את הסכמתו בפני פקיד רישום, בנוסף על השם המקורי – אלא אם כן ניתן את הסכמתו לשינויו מראש בכתב; לא ניתן קטין כאמור את הסכמתו לשינויו, לא ישונה שמו אלא באישור בית המשפט.
- (ב) על אף האמור בסעיף קطن (א), התקיימו נסיבות רפואיות שבשליהן לא ניתן לקבל את הסכמת הקlein, רשאים ההורים להוציא שם, נוספת על שמו המקורי, אף אם לא ניתן את הסכמתו מראש בכתב.

דברי הסבר

לענין שם פרטיו, מוצע לקבוע כי הורים יוכלו לשנות את שם ילדם הקlein המוסג לחווות את דעתו ורק לאחר שייתנו לו הוזמנות להביע את עמדתו בעניין וייתנו לעמדתו משקל ראוי בהתחשב בגילו ובמידת גבורותו. שינוי שם פרטיו של קטין שמלאו לו 10 שנים תאפשר רק אם הקlein הסכים לשינויו או באישור בית המשפט. עם זאת, מוצע לקבוע כי אם לא ניתן לקבל את הסכמת הקlein בשל מצבו הרפואי, יוכל ההורים להוציא שם, נוספת על השם המקורי, אף ללא הסכמתו (סעיף 13(א) ו-(ב) המוצע).

כמו כן מוצע לקבוע כי קטין יוכל לשנות את שמו הפרטיו בהסכמה הוריו, ואם לא הסכימו, יוכל לנונת אל בית המשפט בתובעה לפי סעיף 3(ד) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, שלפיו קטין רשאי להגיש בעצמו או באמצעות אדם קרוב לו תובעה בכל עניין שבו עלולה זכותו להיפגע פגיעה של ממש (סעיף 13(ג) המוצע).

חוק השמות, התשט"ז-1956¹ (להלן – החוק), מסדר בין הייתר את אופן הקביעה והשינוי של שמות קטינים. על אף ההשפעה הרבה של בחירת השם על קטין, החוק מוסג להבין את השינוי ולהביע את עמדתו בעניין, וסעיף 13 לחוק קובע כי "הוריו של קטין רשאים לשנות את שמו הפרטיו, ובאישור בית המשפט – גם את שם משפחתו".

הועודה לבחינת עקרונות יסוד בתחום הילך והמשפט ויושמה בחקיקה בראשות השופטת סבינה רוטלי, שהגישה את המלצותיה לשר המשפטים בשנת 2003, התייחסה בין היתר לצורך בשינויי חקיקה כך שייתן משקל רב יותר לעמדות של קטינים בהחולות הנוגעות להם, לרבות לעניין קביעת שם. מוצע לשים חלק מהמלצות הוועדה ולאפשר לקlein להשתתף בהחלטות הנוגעות לשינויו שם.

* הצעת חוק מס' פ/19/1983 (מספר פנימי: 543284); הועבירה לועודה ביום י"ט באדר א' התשע"ד (19 בפברואר 2014).

¹ ס"ח התשט"ז, עמ' 94; התשס"ח, עמ' 203.

(ג) קטין רשאי לשנות את שמו הפרטិ בהסכםת הוריו, לא נתנו ההורים את הסכמתם לשינויו, רשיי הורו להציג תובענה, ויהולו לעניין זה הוראות סעיף 3(ד) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995.²

(ד) הוריו של קטין רשאים, באישור בית המשפט, לשנות את שם משפחתו, בלבד שניתנה לו – אם הוא מסוגל להוכיח את דעתו – הודמנות להביע את עמדתו, רצונו וגישהתו בעניין וניתן להם משקל ראוי בהתחשב בגילו ובמידת גורתו.

בסעיף 14 לחוק העיקרי, במקרים "פסול-דין" יבוא "חסוי", ובמקרים "של החסוי" יבוא "ובloud" שניתנה לו – אם הוא מסוגל להוכיח את דעתו – הודמנות להביע את עמדתו, רצונו וגישהתו בעניין וניתן להם משקל ראוי בהתחשב בגילו ובמידת הבנתו של החסוי, לפי העניין".

תיקון סעיף 14

דברי הסבר

בעת הבנת הצעת החוק לקריאת השניה ולקריאת השליישית תדון ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת בצוות בקביעת הנسبיות הרפואיות המונעות את האפשרות לקבל את הסכמת הקטין להוספה שם לשם, כאמור לעיל.

השפעה על זכויות הילד

הצעת החוק נועדה להטיב עם ילדים ולהגן על זכויותיהם, שכן היא תקנה להם מעמד בהליכים לשינוי שם ויונתן משקל רב לעמדתם, לרשותיהם ולרצונותיהם בהליכים אלה.

לענין שם המשפחה של קטין, מוצע לקבוע כי ההורים יוכלו לשנותו באישור בית המשפט, בלבד שניתנה לקטין הודמנות להביע את עמדתו בעניין וניתן לה משקל ראוי כאמור לעיל (סעיף 3(ד) המוצע).

עוד מוצע, כי אם אין הסכמה בין ההורים לעניין קביעת שמו של הקטין לאחר לידתו, יהיה רשאי כל אחד מהם ליתן לו שם פרטי אחד בלבד (סעיף 1 להצעת החוק).

לבסוף מוצע לחתם משקל לעמדתו של קטין או חסוי בהליכים שנוקט האופטרופוס שלו בבית המשפט לאישור שינוי שמו הפרטិ ושם משפחתו, והכול בהתחשב במידת גורותו של הקטין או במידת הבנתו של החסוי, לפי העניין (סעיף 3 להצעת החוק).

יוזמת: חברת הבנות עדי קוֹל

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.